

HÄLSINGE

LÅTEN NR 3-24

Hälsingehambon – glimtar från Stenegård

Allspelsakuten på Delsbostämman

Orbadenstämman

HÄLSINGE LÅTEN

ÄRGÅNG 61

Utgiven av
Folkdansringen Hälsingland
Hälsinglands Spelmansförbund

REDAKTÖR OCH
ANSVARIG UTGIVARE

Stina Malmberg
073-625 61 26
tidningenhalsingelaten@gmail.com

LAYOUT

Stina Malmberg och Yngve Karlsson

PRENUMERATION OCH
DISTRIBUTION

Ingår i medlemskap i Hälsinglands
Spelmansförbund eller
Folkdansringen Hälsingland

Hälsinglands Spelmansförbund

Tina Sahlin
Övra vägen 8
821 58 Rengsjö
tina.sahlin@spelmansforbund.se

Folkdansringen Hälsingland

Reidun Färlin
Slädvägen 7
824 40 Hudiksvall
070-868 56 46
reidunfarlin1@gmail.com

Mejladressändringar

tidningenhalsingelaten@gmail.com

UTGIVNINGSSCHEMA 2024

Nr	Manusstopp	Distribution
1	10/2	v. 10
2	11/5	v. 23
3	17/8	v. 37
4	16/11	v. 50

OBS! Manus måste vara
redaktören tillhanda före manusstopp.

OMSLAGSBILDEN

Dansgruppen Schwung showar på
Hälsingehambon

Foto:

Stina Malmberg

Hälsingebocken är hämtad från:
Lokal_Profil, Wikimedia commons.

Från redaktionen

Sommaren och framför allt
värmén höll i sig ovanligt länge.
Inför höstmörkret är det fint att se
tillbaka på sommarens stämmor,
se s. 3, 4 och 6. I övrigt handlar
detta nummer ganska mycket om
dans, vilket förstås beror på att
redaktionen inte är några hejare
på att skriva om musik. Hjälp oss
gärna med det!

Tänk på Hälsingelätens läsare och
dela med er av både musik- och
dansupplevelser. Det kan vara både
sånt som är på gång och minnen
från förr. Skicka gärna med bilder
också. Manusstopp är 16 november,
och materialet skickar ni till
tidningenhalsingelaten@gmail.com.

Även i det numret kommer det
att finnas ett kalendarium – för
december–mars. Vinternumret
mejljas ut runt 9 december.

Känner du nån som
vill ha Hälsingelåten?
Tipsa om den här
mejladressen!
Hit anmäler du också
om du inte längre vill ha
Hälsingelåten.

Hälsinglands
Spelmansförbunds
styrelse

ORDFÖRANDE

Karin Hedlund
info@halsinglandsspelmansforbund.se

SEKRETERARE

Pia Lindh, Järvsö
070-311 67 18
pia.lindh@hotmail.com

KASSÖR

Tina Sahlin
tina.sahlin@spelmansforbund.se

FÖRBUNDETS BANKGIRONUMMER

5026-2500

Innehåll:

Delsbostämman	s. 3–4
Hamboglimtar från Stenegård	s. 5
HSF:s låtval	s. 6
Forsa folkdanslags stipendiater	s. 7
Dans i Rengsjö	s. 7
Orbadenstämman	s. 8
Polskan – ett levande kulturarv	s. 9
Anslagstavlan	s. 10
Höstkalendarium	s. 11

Debut för "Allspelsakuten" på Delsbostämman

På Delsbostämman fanns ett nytt inslag, "Allspelsakuten", som arrangerades av Hälsinglands spelmansförbund och leddes av riksspelman Karin Hedlund.

Idén om akuten kom till styrelsen från Lovisa Persson i föreningen Unga Folkmusiker och mottogs med glädje. Ingen anmälan behövdes och det var gratis att delta. Det var lite oroligt innan, eftersom vi inte visste om någon skulle dyka upp, men den oron visade sig vara helt

obefogad. Massor av folk kom! Jättekul! Behov verkar alltså finnas.

De flesta hade inte kommit för att lära sig de svårare Pelles Rullpolska och Liv-Antes polska, men några ville ändå ha hjälp med dessa och därför höll Karin en extra-kurs efter akuten.

Förhoppningsvis blir årets Allspelsakut starten för ett återkommande inslag på Delsbostämman framöver.

STYRELSEN I HÄLSINGLANDS SPELMANSFÖRBUND

Foto: August Härdelin

Tradtimmen på Delsbostämman

Härliga dagar att tänka tillbaka på. Tradtimmen är en konsert som hålls på Spelkullen på Delsbostämman och som sedan några år tillbaka arrangeras av Hälsinglands spelmansförbund. Fyra spelmän/grupper får en timme att dela på.

Årets Tradtimme inleddes av Lasse Bertilsson på fiol och Pelle Bertilsson på dragspel, med låtar från Galven och Öst-låtar.

Thuva Härdelin på fiol bidrog därefter med låtar från Norra Hälsingland och Gästrikland. Några låtar framförde hon också tillsammans med Fredy Samuel Lundh på nyckelharpa.

Ulf Störling på fiol hade valt låtar från Alfta, Bollnäs och Arbrå.

Gun Eriksson och Liss Ingela Larsson sjöng visor från Hälsingland och närliggande landskap.

Vi fick njuta av folkmusik i alla dess former och dessutom höra deras berättelser om gamla spelmän. Att få höra historierna om låtarna är lika viktigt som att höra musiken spelas eller sjungas tycker vi.

STYRELSEN I HÄLSINGLANDS SPELMANSFÖRBUND

Bakre raden från vänster: Ulf Störling, Thuva Härdelin, Pelle Bertilsson.

Främre raden: Gun Eriksson, Lasse Bertilsson, Liss Ingela Larsson, Fredy Samuel Lundh.

Foto: Karin Hedlund.

Dans i Delsbo

Delsbostämman smygstartade på fredagen med Dans i Delsbo, som arrangerades av Delsbo spelmanslag och Dellenbygdens folkdanslag. Många härliga spelgång avlöste varandra för att spela till dans på serveringslogens övervåning. Gammaldans, polskor och långdans i en skön blandning. I serveringen kunde man pusta ut, läska sig och lyssna på de taktfasta stegen där uppe som fick taket att svikta!

Hälsingehambon – glimtar från Stenegård

Fria minuten
Publikens favoriter

Vinnartrion i huvudklassen: fr. v. Ellen och Johannes Engblom Leffler,
Linda Westberg, Daniel Hillfelt, Carina Holmberg, Jonas Carlsson

Domarkvintetten
Från vänster: Magnus Mårtensson,
Anna Valsberg, Malin Samuelsson,
Lelle Jonsson, Håkan Petersson

Schwung

Eiwor Kjellberg Band

Hambo efter Katrina Lundstedt, Hassela

Upptecknad av Kaisa Abrahamsson

Publicerat av HSF 1991

Hambon är efter Katrina Lundstedt i Hassela. Hon var en mästare på att tralla låtar som hon lärde sig av sin far storspelmannen Korp-Erik, samt låtar som hon lärde när hon följde med fadern på dansspelningar. Låten kan också hittas i HSF:s låtsamling på vår hemsida halsinglandsspelmansforbund.se.

Fler låtar efter Katrina hittas i spelhäftet "Katrina" som författades av O'törge-Kajsa Abrahamsson och gavs ut 1986 av Hälsinglands spelmansförbund. Här följer ett utdrag ur häftet.

"Det kunde ibland hända att ingen spelman fanns att få. Då brukade Katrina och hennes systrar tralla till dans /.../ Katrina var något av en specialist på att hålla takten. Hon trallade så rytmiskt att man hörde vartenda litet stråkdirag, tonrent och melodiskt rann de svåraste polskorna ur henne. Hon sjöng visor också. Både med och utan ord. Katrina Lundstedt hade en alldeles särskild musikalisk begåvning och en förmåga att minnas låtar, som få kunde mäta sig med. Rätt som det var kunde hon komma på en låt som hon inte hört på sextio år."

**HANNAH GUSTAFSSON
HÄLSINGLANDS SPELMANSFÖRBUND**

HÄNT MED FÖTTER

Forsa Folkdanslags stipendiater

Forsa Folkdanslag har funnits sedan 1928. Under åren har det varit mycket verksamhet inom dans, musik och hantverk. Många resor utomlands har genomförts. Forsa Folkdanslag har också haft besök av många internationella dans- och musikgrupper.

Flera ungdomsgrupper har funnits. Nu ligger ungdomsverksamheten vilande. Under åren har det samlats in pengar till ungdomsgrupperna. Det har renderat i ett överskott som har varit öronmärkt för ungdomsverksamhet.

Forsa Folkdanslag har nu beslutat att dela ut stipendier till ungdomsverksamhet som främjar svensk folklig kultur.

Tisdagen den 18 juni delade vi ut två stipendier i samband med Hälsinge Låtverkstads föreställning Den Superhemliga Historien på Träteatern i Järvsö.

Det första stipendiet fick dansgruppen Schwung som genom egna föreställningar, koreografi och kursverksamhet sprider folkdansen och dess musik in i framtiden. Det andra stipendiet fick Hälsinge Låtverkstad som är ett viktigt folkmusikprojekt för ungdomar med spel, sång och dans.

**KARIN LINGDELL ERIKSSON
FORSA FOLKDANSLAG**

Dans i Rengsjö

Måndagen efter Hälsingehambon ordnade Arbråbygdens Folkdansgille en danskväll på danslogen i Rengsjö. För musiken stod både Jonssonlinjens stråkkvartett och Mittlåt. Många danssugna letade sig dit, trots ogästvänligt väder. På dansgolvet var det varmt och glatt!

STINA MALMBERG

Orbadenstämman

Orbadenstämman hölls i år en tisdag och onsdag i slutet juli. Det innebar att jag kunde anmäla mig till kursen i Valdresspringar, under ledning av Marit Karlberg. Det var lite nervöst innan det blev tillräckligt många anmälda. Men till sist var vi 16 hugade i alla åldrar, som ägnade en hel dag åt att känna in musiken, takten, svikten och stegen. Svettigt och jättekul!

På tisdagskvällen hade Bollnäsbygdens spelmanslag ännu en jubileumskonsert under sitt årslånga 75-årsfirande. Tänk att så många kan få plats på Gästgivars lilla trädgårdsscen! Ett omväxlande och fartfyllt framträdande, med olika spelldare som avlöste varandra. Även Lortbäckerz återförenades på scenen. Spelmanslaget förärades också en specialskriven schottis av Alice och Molly Andersson: "Äntligen måndag!"

Efter konserten blev det dans på den nybyggda dansbanan i serveringstältet. Först ut var Arbrå-Vallsta spelmän. Vi som också ville dansa till hardingfela och trall och alltså öva på våra färdigheter i Valdresspringar fick vänta till sist. Men den som väntar på något gott ...

STINA MALMBERG

Marit och Frank visar turer i Valdresspringar.

Polskan - ett levande kulturarv

Att polskan är ett levande kulturarv är ju ingen nyhet för Hälsingelåtens läsare. Men att den är det även officiellt är ganska nytt. I maj utökades nämligen Unescos lista över s.k. immateriella kulturarv med "polska – musik och dans".

Detta har förstås uppmärksammats på flera håll, bland annat vid Polskmärkesuppdansningen i Östersund.

Även Nivrens Folkdansgille i Njurunda kommer att fira det med en heldag fylld av danskurs, spelkurs, konsert och danskväll, se nedan.

För den som vill läsa mer om våra levande kulturarv finns webbplatsen levandekulturarv.se.

Beret Bertilsdotter Berggren, Anneli Andréhn och Els-Mari Frisk är redo att inviga 2024 års Polskmärkesuppdansning i Östersund.

En person som sannerligen har ägnat sig åt polskan som kulturarv är Inge Heed i Högs Gille, som vid Polskmärkesuppdansningen uppmärksammades för att det var 50 år sen han tog Stort Silver! I år dansade han diplomdanser från Medelpad tillsammans med Ninnie Öberg. Och för att han inte skulle nöja sig med det fick han också anmälningsavgiften betald för nästa år.

Polska i tiden - på Värstaborg

Lördagen den 26 oktober kl. 13–17 blir det först danskurs och spelkurs på Värstaborg, Njurunda.

Kurserna tar upp danser och låtar från Jämtland, Härjedalen och Ångermanland. Kursledare för danskursen är Tommy och Ewa Englund och för spelkursen Anders Wedlund, som ingår i Mittlåt. Sista anmälningsdag för spelkursen är 6 oktober och för danskursen 13 oktober.

Och det blir mer! Klockan 19 är det konsert med Mittlåt. Under konserten uppmärksammas att polska – dans och musik har listats som nationellt kulturarv. Låtar varvas med att Ewa och Tommy Englund samt Bengt Wittgren berättar om polskans väsen. Efter konserten är det fika och sen spelar Mittlåt upp till gammaldans och polskor fram till kl. 23.

Mellan kurserna och konserten serveras en matig soppa till självkostnadspris, 60 kr, för den som bokar det vid kursanmälan.

Mer information om kurserna, konserten och danskvällen finns på nivren.com.

Arbråbygdens folkdansgille

har sina danskvällar
varannan torsdag, jämna veckor
Växbo bygdegård kl. 19.00

Dansinstruktion hela kvällen
Ta med egen fikakorg
Välkommen!
Kontaktperson Mikael Eriksson
070-373 58 47
aem50.eriksson@hotmail.se

Högs Gille startar 24 september kl. 19.30

Instruktion av byggedanser
tisdagar på Hösgården
Kontakt: erikbarbro.trogsta@telia.com

Välkomna!

Bollnäs folkdanslag

tränar på onsdagar kl. 19.00
på Dönjegården
terminsstart 11 september

Ljusdals folkdanslag

smygstartar 22/9 och 29/9
och sen ordentligt från

13 oktober
Borr bygdegård
kl. 18-20
Ta med eget fika
Välkomna!

Järvsö folkdanslag

Vik gamla skola

Danskurs
Danser från Föllinge
21 september

Danskvällar
21 september
30 november

Fredagsdans med soppa
18 oktober
15 november

17:30 soppa, anmäl senast onsdag
18:30-20:45 dans med fikapaus

Polskor och gammaldansvarianter
Torsdagar udda veckor
start 12 september
19-21
Danspeng 30 kr. Ta med eget fika

[Järvsö folkdanslag](#)

I nästa nummer är det dags för VINTER

KALENDARIET

för allt som är på gång
december-mars.

Manusstopp 16 november
Tidningen skickas ut runt

9 december

Anmäl till

tidningenhalsingelaten@gmail.com

Höstkalendarium		
När?	Var?	Vad?
Torsdag 12/9 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Mellparing och Senpolska från Gimdalen
Lördag 14/9 kl 19:00	Backa bygdegård Forsa	Tangocellisten Beata Söderberg Quin och gitarristen Andreas Sjögren med ”musik som rör sig mellan de värmländska skogarnas stillhet och Buenos Aires asfaltsdjungel”
Lördag 14/9 kl 19:00	Godtemplarhuset Kallmyr	Anna Lena Croon & Hasse Eriksson Edit Piafs sånger
Torsdag 19/9 kl 19:00	Stallet Stenegård Järvsö	Ulf Störling och Staffan Jonsson Konserterprogram om Snickar-Erik Olsson 200 år.
Lördag 21/9 kl 13:00–17:00 och 19:00–22.30	Vik gamla skola	Kurs i några danser från Föllinge Danskväll
Söndag 22/9 kl 13:00–15:15	Delsbo Forngård, Museet	Utforska svensk folksång tillsammans
Torsdag 26/9 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Röros: pols, busserull och schottis
Lördag 5/10 kl 19:00	Godtemplarhuset Kallmyr	Ville och Tommie Nordisk folkmusik.
Torsdag 10/10 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Kall: polska, polka och schottis med bakmes
Fredag 18/10 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Fredagsdans med soppa Danser i tvåtakt med Annette och Per
Fredag 18/10 kl 19:00	Kulturhuset Bollnäs	Folkdanskväll
Torsdag 24/10 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Föllinge: hambopolska, norskleitjen och gammalpolska
Lördag 26/10 kl 13:00–23:00	Värstaborg Njurunda	Danskurs, spelkurs, konsert med låtar från Jämtland, Härjedalen och Ångermanland
Torsdag 7/11 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Polska med bakmes från Ramsele. Hambo från Los
Fredag 15/11 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Finnskogspols med Stina Malmberg
Torsdag 21/11 kl 19:00–21:00	Vik gamla skola	Storhurveln från Funäsdalen. Bakmes från Hede (Perssons). Snoapolkett från Vemdalen
Lördag 23/11 kl. 19:00	Kulturhuset Bollnäs	Ale Möller, Kristin West & Erik Rydvall
Lördag 30/11 kl 19:00–22.30	Vik gamla skola	Danskväll

Folkmusik och gammeldans i Hälsingland

Håll dig uppdaterad!

Facebook:
Folkmusik och gammeldans
i Hälsingland